

KOMENTÁŘ

24. 9. 2025

Sociální služby v Plzeňském kraji v roce 2024

Nejžádanějším druhem pobytových sociálních služeb byly v Plzeňském kraji v roce 2024 domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem a domovy pro osoby se zdravotním postižením. Nejčastěji byl v regionu vyplácen příspěvek na péči osobám podle II. stupně, tj. se středně těžkou závislostí na péči jiné fyzické osoby. Mladistvých do 18 let v Plzeňském kraji, kteří měli jeden z průkazů osob se zdravotním postižením, bylo v roce 2024 přes jeden tisíc.

Zařízení sociálních služeb

V Plzeňském kraji se nacházelo k 31. 12. 2024 celkem 153 zařízení sociálních služeb s 5 092 lůžky. V příslušných sociálních zařízeních tvořily více než jednu třetinu služby provozované formou celoročního pobytu. Jedná se o domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem.

Jednou z legislativně stanovených služeb sociální péče je pobytová služba s celoročním provozem v domovech pro seniory. Tato služba je určena zejména těm seniorům, jimž nelze zabezpečit pomoc v jejich přirozeném sociálním prostředí. V Plzeňském regionu bylo v roce 2024 provozováno 23 domovů pro seniory s kapacitou 1 516 lůžek pro své klienty. Z dlouhodobého pohledu má vývoj počtu lůžek proměnlivý charakter. Meziročně se počet lůžek v domovech pro seniory snížil a kapacita tak byla v kraji vůbec nejnižší od roku 2008. Od roku 2019 byl zaznamenán mírný meziroční nárůst lůžek jen v roce 2020. Průměr počtu lůžek na jedno zařízení dosahuje hodnoty 65,9 v kraji, což je méně než republikový průměr (67,9 lůžek).

Kapacita vybraných zařízení sociálních služeb podle krajů k 31. 12. 2024

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Česko, kraje	Domovy pro seniory	Domovy se zvláštním režimem	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	Azylové domy	Chráněné bydlení	Týdenní stacionáře
Česko	35 374	27 111	11 295	7 126	4 618	670
Hl. m. Praha	2 562	1 766	521	912	349	140
Středočeský	4 924	3 730	1 481	467	497	117
Jihočeský	3 109	1 189	559	384	320	95
Plzeňský	1 516	1 788	1 078	292	270	29
Karlovarský	898	767	344	194	121	18
Ústecký	3 182	2 571	1 375	835	591	19
Liberecký	1 121	1 239	344	236	142	40
Královéhradecký	2 260	1 084	614	246	231	9
Pardubický	1 991	1 583	582	245	161	30
Vysočina	2 085	1 658	516	240	243	28
Jihomoravský	2 427	3 766	1 079	680	449	103
Olomoucký	2 547	1 374	938	773	339	6
Zlínský	2 329	1 397	614	403	301	20
Moravskoslezský	4 423	3 199	1 250	1 219	604	16

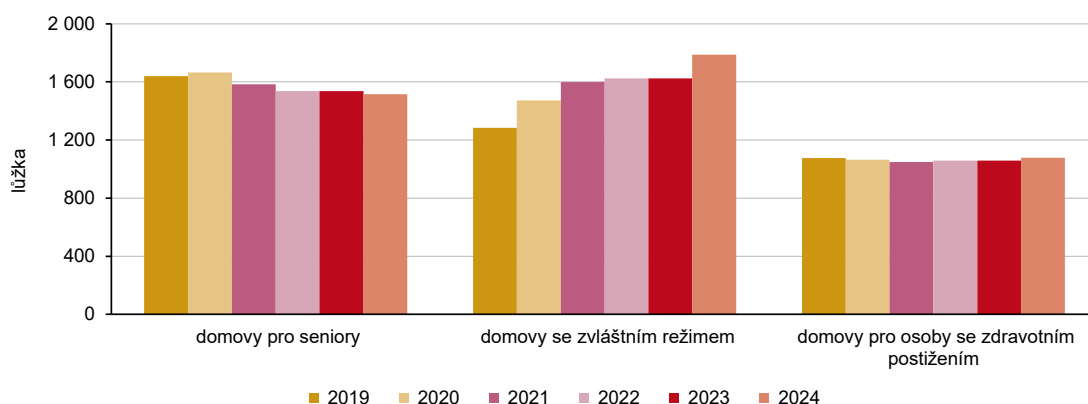
KOMENTÁŘ

Další legislativně definovanou službou sociální péče je pobytová služba s celoročním provozem v **domovech se zvláštním režimem**, které poskytují služby osobám trpící duševní nemocí, Alzheimerovou chorobou či jinou formou demence. V Plzeňském kraji se nachází těchto zařízení 21 s kapacitou 1 788 lůžek. Z retrospektivního pohledu je patrné, že od roku 2019 dochází k navyšování počtu i kapacity zařízení. Do roku 2024 vzrostla kapacita za pět let téměř o 40 %, což znamenalo o 505 lůžek víc. V regionu byl zaznamenán poměrně výrazný meziroční nárůst lůžek v roce 2024, který představoval 10,0 %. Průměrná kapacita lůžek v těchto zařízeních činí 85,1 lůžek, což je o 20,0 lůžek na jedno zařízení nad republikovým průměrem a zároveň nejvyšší hodnota ve srovnání s ostatním kraji.

V zařízeních sociální péče je dále definována pobytová služba s celoročním provozem pro osoby se sníženou soběstačností vyžadující pravidelnou a komplexní péči, kterou jim nelze zajistit v jejich přirozeném sociálním prostředí, jedná se o **domovy pro osoby se zdravotním postižením**. V Plzeňském kraji se nalézají 12 těchto zařízení s 1 078 lůžky pro své klienty. V posledních pěti letech byl počet lůžek pro osoby se zdravotním postižením téměř neměnný. V průměru tak na každý tento druh zařízení v kraji připadá 89,8 lůžek, což je nejvíce v mezikrajském srovnání. Tato hodnota převyšuje republikový průměr o 37,8 lůžek na jedno zařízení.

Mezi další nejvíce využívaná pobytová zařízení sociálních služeb můžeme zařadit azylové domy a chráněné bydlení. **Azylové domy** poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. V roce 2024 Plzeňský kraj nabízel 10 azylových domů s celkovým počtem 292 lůžek. **Chráněné bydlení** je pobytová služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Chráněné bydlení má formu skupinového, popřípadě individuálního bydlení. V roce 2024 byla tato služba přístupná v Plzeňském kraji celkem v 5 zařízeních s celkovou kapacitou 270 lůžek.

Kapacita vybraných pobytových zařízení sociálních služeb v Plzeňském kraji (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

KOMENTÁŘ

Počet a kapacita vybraných zařízení sociálních služeb v Plzeňském kraji (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

	Zařízení			Lůžka		
	2019	2024	2024-2019	2019	2024	2024-2019
Domovy pro seniory	24	23	-1	1 639	1 516	-123
Domovy se zvláštním režimem	16	21	5	1 283	1 788	505
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	12	12	-	1 076	1 078	2
Azylové domy	8	10	2	225	292	67
Chráněné bydlení	6	5	-1	385	270	-115
Týdenní stacionáře	1	1	-	29	29	-

Mezi další kromě výše zmiňovaných zařízení sociálních služeb v Plzeňském regionu, které disponují lůžkovou kapacitou, se řadí centra sociálně rehabilitačních služeb (13 zařízení s 87 lůžky), týdenní stacionáře (1 zařízení s 29 lůžky), terapeutické komunity (1 zařízení s 15 lůžky), služby následné péče (2 zařízení s 9 lůžky) a domy na půl cesty (1 zařízení s 8 lůžky).

Mezi zařízení, která nabízela v roce 2024 největší počet služeb bez lůžkové kapacity, patřily sociální poradny (30 služeb), denní stacionáře (8 služeb), nízkoprahová zařízení pro děti a mládež a sociálně terapeutické dílny (obě shodně 7 služeb).

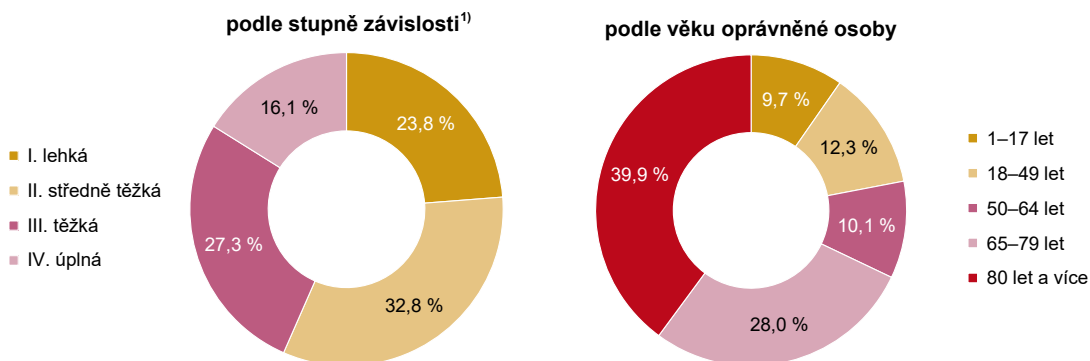
Příspěvek na péči

V prosinci 2024 bylo registrováno v Plzeňském kraji 22,4 tis. **příjemců příspěvku na péči**. Příspěvek na péči je vyplácen podle stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby při zvládnutí základních životních potřeb. Stupně závislosti jsou rozdělené od lehké (I.), přes středně těžkou (II.), těžkou (III.) až po úplnou (IV.) závislost. **Výdaje na dávky** byly poskytnuty v loňském roce ve výši 2,5 mld. Kč. Nejčastěji je vyplácen příspěvek na péči podle II. stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby. Tento příspěvek byl vyplácen 7,4 tis. příjemců, což byla téměř třetina ze všech příjemců příspěvku na péči. Více než dvě třetiny ze všech příjemců příspěvku na péči, tj. 15,2 tis. osob, byly oprávněné osoby starší 65 let. Podíl žen představoval 58,8 % ze všech příjemců příspěvku v regionu.

Výdaje na dávky se od roku 2019 navýšily do roku 2024 o více než 790 mil. Kč, za tu dobu přibýlo také 1,9 tisíc příjemců příspěvků na péči. Nejvyšší nárůst se týkal oprávněných osob ve věku 1–17 let (o 13,8 %), podle stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby se jednalo o stupeň IV. (o 15,1 %).

KOMENTÁŘ

Příjemci příspěvků na péči v Plzeňském kraji v prosinci 2024

¹⁾ závislost na pomoci jiné fyzické osoby při zvládnutí základních životních potřeb
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Celkem
22,4 tis. příjemců příspěvku
2,5 mld. Kč výdajů na dávky za rok

Příspěvek na péči podle stupně závislosti, věku a pohlaví v Plzeňském kraji

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

	Celkem		Muži		Ženy	
	2019	2024	2019	2024	2019	2024
Příjemci příspěvku v prosinci (tis.)	20,5	22,4	8,2	9,2	12,3	13,2
v tom podle stupně závislosti ¹⁾ :						
I.	5,2	5,3	2,0	2,1	3,2	3,2
II.	6,8	7,4	2,7	3,0	4,1	4,3
III.	5,3	6,1	2,3	2,7	3,1	3,4
IV.	3,1	3,6	1,2	1,4	1,9	2,2
v tom podle věku oprávněné osoby:						
1–17 let	1,9	2,2	1,2	1,4	0,7	0,8
18–49 let	2,4	2,8	1,4	1,6	1,0	1,1
50–64 let	2,2	2,3	1,2	1,2	1,0	1,0
65–79 let	5,9	6,3	2,5	2,8	3,4	3,5
80 let a více	8,1	8,9	1,9	2,2	6,2	6,7
Výdaje na dávky za rok (mil. Kč)	1 735	2 528	.	.	.	.
podíl kraje na Česku (%)	5,8	6,1	.	.	.	.

¹⁾ závislost na pomoci jiné fyzické osoby při zvládnutí základních životních potřeb; stupně závislosti:
I. lehká, II. středně těžká, III. těžká, IV. úplná

Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením

V prosinci roku 2024 bylo v Plzeňském kraji evidováno 22 033 **držitelů průkazů osob se zdravotním postižením (OZP)**. Data o počtu a struktuře držitelů průkazů OZP, která poskytuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, byla revidována včetně údajů za předchozí roky. Pokles počtu držitelů po revizi souvisí se zohledněním případů předčasného ukončení platnosti průkazu OZP, např. z důvodu úmrtí. V původních údajích tyto osoby zůstávaly do konce platnosti uvedené na průkazu. V prosinci 2024 bylo o 508 osob se zdravotním postižením více než v předchozím roce, tj. nárůst o 2,4 %. Největší podíl osob se zdravotním postižením tvoří držitelé průkazů ZTP (osoby s těžkým postižením). V prosinci 2024 se jednalo o 15 619 osob s těžkým postižením, jež tvořily 70,9 % z celkového počtu držitelů průkazů se zdravotním

Oddělení informačních služeb a správy registrů – Krajská správa ČSÚ v Plzni

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

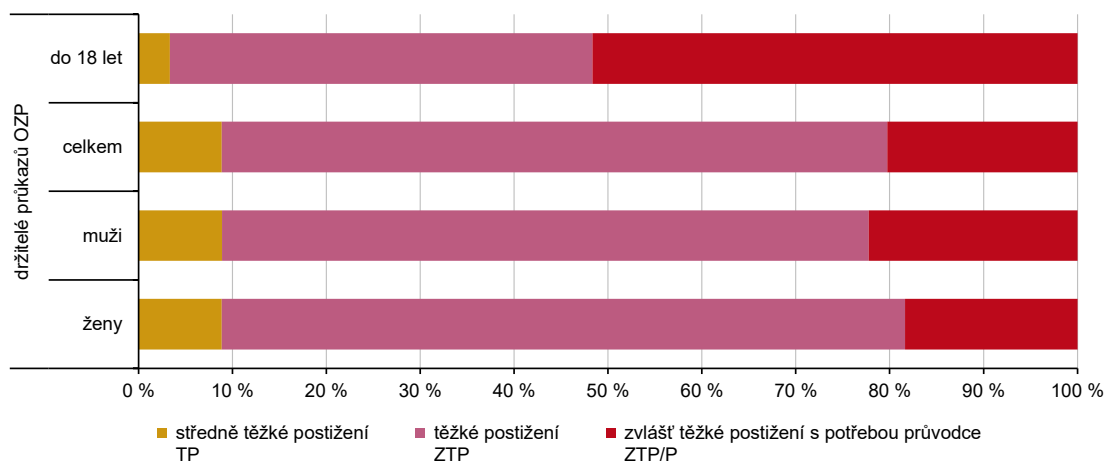
Českého statistického úřadu: www.csu.gov.cz/plzensky | tel.: 377 612 108, e-mail: infoservisplzen@csu.gov.cz

KOMENTÁŘ

postižením. Jednu pětinu pak představovaly osoby se zvláště těžkým postižením s potřebou průvodce (ZTP/P) a se středně těžkým postižením (TP) jich bylo téměř 2 tisíce.

V prosinci loňského roku mělo v držení průkaz se zdravotním postižením 11 333 žen a 10 700 mužů. Jen s průkazem v kategorii ZTP/P byl podíl mužů mírně vyšší než podíl žen ve stejné kategorii. Mladistvých do 18 let, kteří měli jeden z průkazů osob se zdravotním postižením, bylo v regionu v prosinci 2024 celkem 1 024. Nadpoloviční podíl představovali mladí držitelé průkazu ZTP/P (zvláště těžké postižení s potřebou průvodce) a v 45,0 % případů vlastnili mladí pod 18 let průkaz ZTP (těžké postižení).

Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením v Plzeňském kraji v prosinci 2024

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

V prosinci 2024 bylo nejvíce držitelů průkazů osob se zdravotním postižením ve věku 65 let a více (62,3 %), naopak nejmenší počet byl evidován u osob ve věku do 14 let (3,4 %). Lidé ve věku 65 let a více vlastnící průkaz ZTP (těžké postižení) tvořili nadpoloviční podíl z celkového počtu osob se zdravotním postižením (50,5 %). Z kategorie osob se zvláště těžkým postižením s potřebou průvodce (ZTP/P) jich bylo nejvíce ve věku 15–64 let (2 469 osob).

V mezikrajském srovnání byl Plzeňský kraj v prosinci 2024 na sedmém místě v počtu držitelů průkazů osob se zdravotním postižením. Nejnížší počet byl evidován v kraji Karlovarském (8 175), nejvyšší naopak v kraji Jihomoravském (48 089). Podíl Plzeňského kraje z celkového počtu držitelů v Česku činil 6,1 %. Na území Plzeňského regionu žilo nejvíce osob se zdravotním postižením v okresech Plzeň-město (5 615) a na Klatovsku (4 833), jejich podíl na celkovém počtu držitelů průkazů v kraji představoval téměř polovinu.

KOMENTÁŘ

Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením podle pohlaví a věku v Plzeňském kraji

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

	Celkem		Muži		Ženy	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Držitelé průkazů (v prosinci)¹⁾	21 525	22 033	10 471	10 700	11 054	11 333
v tom podle druhu průkazu:						
TP (středně těžké postižení)	1 818	1 954	890	950	928	1 004
v tom ve věku:						
1–14 let	25	26	15	18	10	8
15–64 let	875	941	462	484	413	457
65 let a více	918	987	413	448	505	539
ZTP (těžké postižení)	15 114	15 619	7 138	7 371	7 976	8 248
v tom ve věku:						
1–14 let	332	357	225	241	107	116
15–64 let	4 084	4 131	2 192	2 202	1 892	1 929
65 let a více	10 698	11 131	4 721	4 928	5 977	6 203
ZTP/P (zvlášť těžké postižení s potřebou průvodce)	4 593	4 460	2 443	2 379	2 150	2 081
v tom ve věku:						
1–14 let	372	374	238	238	134	136
15–64 let	2 556	2 469	1 512	1 459	1 044	1 010
65 let a více	1 665	1 617	693	682	972	935

¹⁾ počet osob s průkazem platným alespoň jeden den v prosinci

Kontakt:

Ing. Lenka Hamouzová

Krajská správa ČSÚ v Plzni

T: 377 612 145

M: 704 645 852

E: lenka.hamouzova@csu.gov.cz